

ÅRSBERETNING 2023

Selskabet for Oslo Byes Vel (stiftet 1811)

2023 var et aktivt og innholdsrikt år for Oslo Byes Vel. Ni ulike medlemsaktiviteter ble gjennomført, med studieturen til Istanbul som et høydepunkt. Mange nye Blå skilt er montert og flere av dem med skiltavdukinger. Tidsskriftet St. Hallvard er kommet ut i sitt 108. år med fire nye utgaver. I oktober var Oslo Byes Vel initiativtakeren til stiftelsen av en ny, nasjonal forening: Norske Byselskap – Forening for norsk bykultur (NBY).

Økonomien i selskapet er stabil og egenkapitalen tilfredsstillende.

MEDLEMMER OG ORGANISASJON

Ved utgangen av 2023 var antall medlemmer 1617, fordelt på følgende kategorier:

Personlige medlemmer, uten St. Hallvard: 38

Personlige medlemmer, med St. Hallvard: 1428

Familiemedlemskap: 127

Studentmedlemskap: 8

Firmamedlemskap: 16

Netto frafall i 2023 var på 102 medlemmer.

ÅRSMØTET

Årsmøtet ble holdt 18. april i Rådssalen i Rådhusgata 7, i samme hus som Oslo Byes Vel har kontorer. Lovbestemmelsene for valg av styret er følgende: *Styrets fem faste medlemmer velges for 2 år, to står på valg det ene år, tre det påfølgende år. Styrets leder og nestleder velges for to år, men ikke med samme intervall. Tre varamedlemmer velges for 2 år. Maksimal tid som medlem av styret inklusive tid som varamedlem, er 12 år. Valgkomité velges for 2 år og revisor står på valg hvert år.*

STYRET

Styret har siden årsmøtet i april 2022 hatt følgende medlemmer:

Styreleder: Kristin Fagerhaug

Nestleder: Mikkjel Berg

Styremedlem: Ingebjørg Strøno Sejersted

Styremedlem: Arne Sødal

Styremedlem: Hans Cats

Varamedlemmer: Kristin Gaukstad, Azita Radpey, Tiril Flom

Valgkomité: Helge Høifødt, Kari Skybak, Gro Røde

I 2023 ble det avholdt 5 styremøter. Styret vedtok høsten 2020 en strategiplan for virksomheten 2021-2024. Planen ligger tilgjengelig på www.oslobyesvel.no.

Styret mener arbeidet er i samsvar med planene, selv om det i perioden er tilkommet nye store oppgaver, som overtakelse av ansvaret for guideutdanningen i Oslo etter Oslo kommune og et betydelig arbeid med drift/finansiering av Den Gamle Krigsskole.

SEKRETARIATET

Sekretariatet i 2023 har bestått av tre stillinger fordelt på 2,6 årsverk (jan-jun) og 2,8 årsverk (jul-des):

Ole Rikard Høisæther, generalsekretær (100%)

Christina Aas, administrasjonssjef (100%)

Ingeborg Hegtun, kommunikasjonsansvarlig (60% ut juni, 80% fra juli)

ØKONOMIUTVALGET

Økonomiutvalget har som oppgave å initiere inntektsbringende tiltak for Oslo Byes Vel og Oslo Byes Vels Stiftelse til Byens Forskjønnelse og Utvikling. Gruppen består fra 2019 av: Mikkel Berg (leder), Liv Elin Hjelmeland og Ole Rikard Høisæther.

REDAKSJONSKOMITÉ, ST. HALLVARD

Redaktør: Ole Rikard Høisæther

Redaksjonssekretær: Ingeborg Hegtun

Redaksjonsmedlem: Øyvind Reisegg

Redaksjonsmedlem: Marianne Reusch

Redaksjonsmedlem oppnevnt 2023: Janne Wilberg

ARBEIDSGRUPPE BLÅ SKILT

Arbeidsgruppen er redaksjon for utvelgelse av objekter og utforming av skilttekster i Oslo. Ansvarsområdet omfatter også kontakt med gårdeiere, forslagsstillere, økonomisk støtte og deltagelse på avdukinger. Gruppen består av: Øyvind Reisegg (leder), Ingebjørg Strøno Sejersted, Ole Rikard Høisæther og Christina Aas.

BLÅ SKILT

Arbeidet utføres av sekretariatet med innstillingsrett og redaksjonell bistand fra en skiltkomité. Ved utgangen av 2023 var vel 500 objekter skiltet i Oslo. Enkelte skilt er demontert eller har forsvunnet i forbindelse med oppussing av gårder. Vedlikehold og drift er en viktig del av arbeidet med skiltprogrammet. Økonomisk støtte fra forslagsstillere og andre er påkrevet for å holde programmet på et høyt kvalitativt nivå i alle ledd. I 2023 ble det montert 24 nye skilt i Oslo, og 127 skilt ble sendt til kunder utenfor Oslo.

BLÅ SKILT UTENFOR OSLO

Oslo Byes Vel har i flere tiår produsert kulturhistoriske skilt for byer og kommuner utenfor Oslo. I dette arbeidet jobber vi nært med kommuner, historielag, lokale by- og fylkesantikvarer og andre faginstanser. Hovedmålsettingen er å videreføre et vellykket Oslo Byes Vel-prosjekt og å skape gjenkjennelighet og trygghet for kvalitet i tekstarbeid og produksjon over hele landet. Det arbeides fortløpende med å videreutvikle kontaktnett og samarbeid med byselskaper, kommuner og organisasjoner. Vi kan i dag si at skiltprogrammet har skapt en nasjonal standard.

SKILTAVDUKINGER

Som tidligere år er interessen for Blå skilt stor og Oslo Byes Vel har vært svært aktive i arbeidet med å få montere og avduke blå skilt også i 2023. OBV har vært til stede på avdukinger for: Avisbudenes forening, Eyde og Birkeland, Anne-Cath Vestly, Bygdelags-huset, Krisesenteret Camilla, Anders B. Wilse, Christian Radich, Astri Stockfleth og Holmenkollen Sanatorium. Fremstående representanter for det skiltene omhandler har deltatt, i tillegg til Ordføreren og Byantikvaren ved flere anledninger.

MEDLEMSAKTIVITETER

14. februar: “Det nye regjeringkvartalet”, foredrag ved senior prosjektleder i Nordic – Office of Architecture, Camilla Heier Anglero.

16. mars: "Herskaps hus i Christiania", foredrag ved Svein Solhjell, sivilingeniør og styreleder i Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus og Lars Roede, tidligere direktør for Oslo Museum.

18. april: Årsmøte, med foredrag av presseansvarlig i Vinmonopolet, Jens Nordahl, om alkoholens Vinmonopolets plass og posisjon i Oslo.

22.-26. april: Studietur til Istanbul.

9. juni: Besøk på Christian Radich, avduking av blått skilt med Kampen Veteranorkester, omvisning på skuta og servering.

12. september: “Nye grep i Kvadraturen”, møte med utbygger Selvaag Eiendom (adm.dir. Cecilie Martinsen) i Dronningens gate 13.

23. september: Open House Oslo: Oslo Byes Vel åpnet dørene i Rådhusgata 7.

6.-7. oktober: Besøk til Trondhjem Bys Vel i forbindelse med oppstart for "Norske byselskap". Med kulturelle og kulinariske opplevelser.

9. oktober: Besøk til nyrestaurerte Holmenkollen Park hotell. Avduking av Blått skilt, foredrag om sanatoriet av Marianne Reusch, omvisning og servering.

3. desember: Besøk i Oslo domkirke og julemottakelse hos Oslo Byes Vel. Omvisning og foredrag ved ledende domkirkeprest Valborg Orset Stene.

SELSKABET FOR OSLO BYES VELS STIFTELSE TIL BYENS FORSKJØNNELSE OG UTVIKLING

Etablert 29. oktober 1980. De opprinnelige donatorer til legatene som i 2013 fikk nytt navn og utvidet formål, er inntatt i den nye stiftelsens vedtekter. Kapitalen forvaltes gjennom aktiv fondsforvaltning, og utgjorde i 2023 rundt 4,7 millioner kroner. Stiftelsens urørlige grunnkapital er 1 million kroner. Det til enhver tid sittende styret i Oslo Byes Vel er også stiftelsens styre.

OSLOGUIDER

Oslo Byes Vel leder Oslo Guideautorisering, som er et utvalg som godkjenner innholdet i guidekurset, eksamensgjennomføring og kravspesifikasjoner for deretter å overrekke de nye Oslo-guidene deres guidenål, diplom og ID- kort. Oslo Byes Vels St. Hallvard-logo har nå overtatt som visuelt symbol etter kommunevåpenet.

NORSKE BYSELSKAP – FORENING FOR NORSK BYKULTUR (NBY)

Den 7. oktober 2023 ble foreningen stiftet i Trondheim. Den nye foreningen samler for første gang alle vesentlige byselskap her i landet i en nasjonal paraplyorganisasjon. Åtte byer var representert da foreningen ble stiftet.

JUBILEUMSÅRET 2024

Selskapet har også i 2023 deltatt i styringsgruppen for Oslo-jubileene 2024, hvor hovedprosjektet er en 42 dagers kavalkade fra byen brant 17. august 1624 til den ble besluttet flyttet og grunnlagt på nytt av kong Christian IV i slutten av september. I tillegg utredes en gave til byen i form av en skulptur for å følge opp en snart 200 år gammel tradisjon i Oslo Byes Vel.

STIFTELSEN DEN GAMLE KRIGSSKOLE

I 2018 gikk Oslo Byes Vel sterkt imot salget av Den Gamle Krigsskolen, og har siden 15.09.18 deltatt i en arbeidsgruppe som 18.12.19 etablerte «Stiftelsen Den Gamle Krigsskole», med generalsekretæren i Oslo Byes Vel som styreleder. 12. oktober 2020 ble det bestemt at den nasjonale kulturskatten ble overdratt til stiftelsen. Etter en betydelig donasjon fra Stiftelsen UNI på 12 millioner kroner i desember 2022, startet rehabiliteringen av eiendommen i 2023. Første fase var nytt tak og pussing og maling av fasader og vinduer i Hovedpaleet (fra første halvdel av 1700-tallet). De neste to faser vil bli gjennomført i 2024 med Ordresalen/ Forhagen og Vinkelbygningen som definerte delprosjekter.

STIFTELSEN MILITÆRHOSPITALET FRA EMPIREKVARTALET

Fra august 2014 ble Militærhospitalet utleid til Forsvaret i 10 år. Høsten 2022 ble en ny 10-års kontrakt, med mulighet til 5 års forlengelse, signert for perioden 2024-2034. Oslo Byes Vel har oppnevnt styremedlemmer til stiftelsen siden 1981, og fra 2020 oppnevner Oslo Byes Vel sammen med Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus to styremedlemmer hver. Disse fire oppnevner så et femte styremedlem. Medlemmene velges for fire år med mulighet for forlenget funksjonstid. For perioden 2018 - 22 og for 2022 – 26 er følgende oppnevnt av Oslo Byes Vel: Stein Evensen og Ragnvald Thilesen.

Fra mai 2018 tok Oslo Byes Vel etter fire år igjen over som forretningsfører for Stiftelsen Militærhospitalet med generalsekretær Ole Rikard Høisæther som daglig leder. Oslo Byes Vel har vært forretningsfører for Militærhospitalet siden 1982.

EKELY

Stiftelsen Edvard Munchs Atelier, som ble opprettet av blant andre Oslo Byes Vel i 1990, har i flere år arbeidet for å overta den leiligheten i kunstnerkolonien som i 1959 ble kjøpt av UD for å huse gjestende kunstnere (artist-in-residence). Oslo Byes Vel gikk inn i denne kampen ved siden av stiftelsen, og vi fikk betydelige presseoppslag om saken. Det ble avholdt møte med statssekretæren i Kommunaldepartementet, og Stortinget vedtok deretter i desember at leiligheten skulle overdras vederlagsfritt til stiftelsen.

Styreleder Hans Henrik Klouman (t.h.) og generalsekretær Ole Rikard Høisæther foran leiligheten som Statsbygg ønsker å selge. *Sirin Bjørge/ Aftenposten*

St. Hallvard

Tidsskriftet St. Hallvard utkom også i 2023, 108 år etter den første utgaven i 1915. Tidsskriftet ønsker å gjøre byens borgere bedre kjent med Oslo og gir uttrykk for Oslo Byes Vels meninger og synspunkter i aktuelle problemstillinger. St. Hallvard publiseres fire ganger i året med utgivelse i mars, juni, september og desember. Tidsskriftet har et fast sideantall på 80 sider. I hvert nummer er det innslag om aktuelle bymiljø- og byplanleggingsaker, historiske artikler, samt nylig oppsatte skilt og bokomtaler.

Nasjonalbiblioteket har digitalisert (nesten) alle årgangene som er tilgjengelig på nb.no.

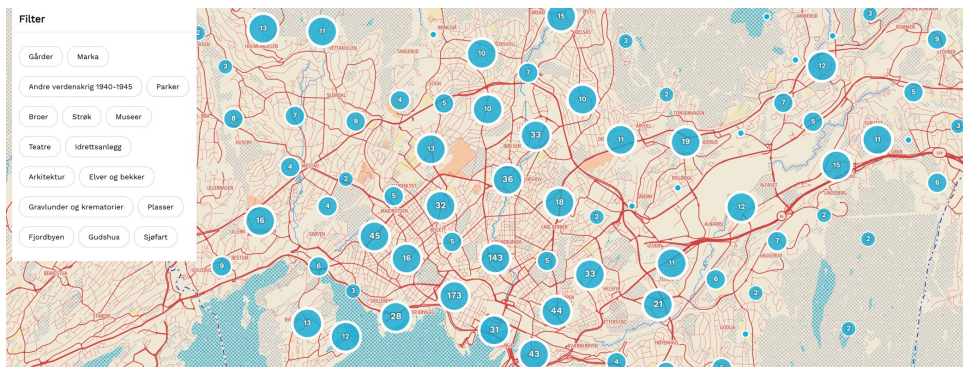
Oslo byleksikon

oslobyleksikon.no hadde i 2023 245 000 unike brukere. Ole Rikard Høisæther er ansvarlig redaktør, Ingeborg Hegtun er prosjektleder og i redaksjonen er:

Øyvind Reisegg: Leder for redaksjonsrådet
Knut Are Tvedt: Idrett, politikk og bygeografi
Erik Conrad Ødemark: Sjøfart
Bård Kolltveit: Sjøfart
Sylvi Baardseth Panjwani: Religion
Helge Høifødt: Park- og grøntområder
Trond Olav Svendsen: Kultur
Hans-Henrik Egede-Nissen: Helse
Torstein Arisholm: Helse
Yngvild Ziener Nilsen: Skoler og kolonihager
Aslak Malmåsen: Foto

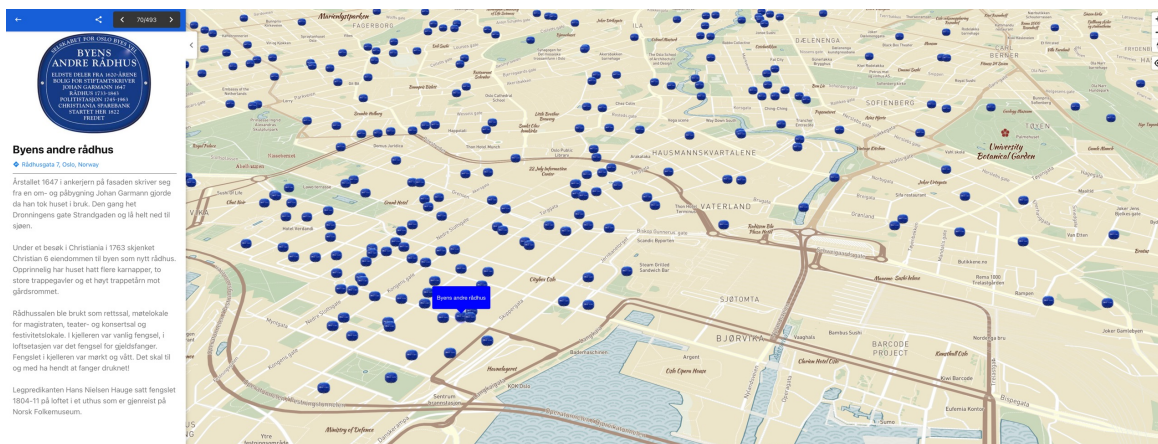
Oslo bykart

oslobykart.no er koblet mot oslobyleksikon.no og viser 1300 punkter.

Digitalt kart med Blå skilt

Her finnes alle Blå skilt i Oslo med kartplassering og utfyllende informasjon og bilder.

Oslobøker

Oslo Byes Vel har, alene eller i samarbeid med andre, utgitt bøkene: «Oslo byleksikon» (2010), «Arkitektur i Oslo» (2008), «Skiltguide – Kulturhistoriske skilt i Oslo» (2001), «Blå skilt i Oslo» (2017). Høsten 2020 kom en ny utgave av «Blå skilt i Oslo» med 100 nye skilt. Oslo byleksikon er nå erstattet av oslobyleksikon.no Fremtidige, oppdaterte utgaver av «Blå skilt i Oslo» er erstattet av det digitale kartet med utfyllende informasjon om hvert skilt.

Nettsider og sosiale medier

Oslo Byes Vel styrer og driver disse nettsidene: oslobyesvel.no, oslobyleksikon.no, blaaskilt.no, militaerhospitalet.no og gamlekriegsskolen.no

Og disse sidene på Facebook og Instagram: @oslobyesvel, @oslobyleksikon, @blaaskilt og @dengamlekriegsskole

RELASJONSBYGGING

Europa Nostra

Høsten 2018 ble Selskapet for Oslo Byes Vel innvotert som medlem i Europa Nostra av styret i Haag med støtte fra Europa Nostra Norge. Selskapet ble dermed den syvende norske organisasjonen i Europa Nostra. Europa Nostra er Europas viktigste aktør innenfor kulturminnevern, og organisasjonen nyter stor anseelse blant nasjonale myndigheter, EU og andre ikke-offentlige organisasjoner (NGO's) i og utenfor Europa. Generalsekretæren i Oslo Byes vel ble i 2023 innvalgt i Europa Nostra Norges (ENN) styre.

Oslo arkitekturtriennale

I desember 2018 ble Oslo Byes Vel tatt opp som assosiert medlem i Oslo arkitekturtriennale (OAT). Triennalen er en ideell medlemsforening og en plattform som samler de viktigste arkitektur- og byutviklingsaktørene i Norge. Oslo Byes Vel avsluttet sitt medlemskap i triennalen i begynnelsen av 2020, da selskapet valgte fortsatt samarbeid med OAT på et friere grunnlag enn som fast medlem.

Oslo Urban Week

Oslo Byes Vel ble i 2023 innvalgt som del av vertskapet for Oslo Urban Week 2024. Arrangementet i september 2024 har Kvadraturen som fokusområde, og Oslo Byes Vel vil delta i og selv stå bak flere arrangementer, blant annet i Rådhusgata 7 og i Den Gamle Krigsskole i Tollbugata 10.

**OSLO
URBAN
WEEK**

St. Hallvards Dag

Oslo Byes Vel har siden 2017 sittet i styret for St. Hallvards Dag (15. mai) representert ved generalsekretæren.

Annet

Selskapet har også hatt løpende kontakt med Riksantikvaren, Byantikvaren, Oslo Museum, Middelalder-Oslo og Fortidsminneforeningen med sikte på samarbeid om felles saker.

OSLO BYES VEL'S OPPNEVNTE REPRESENTANTER 2023

Stiftelsen Oslo Museum

Ingebjørg Strøno Sejersted og varamedlem Dagny Gärtner Hovig (2019 – 2024)

Stiftelsen Oslo middelalderfestival

Åse Markussen (fra 2017)

Stiftelsen Edvard Munchs atelier

Ole Rikard Høisæther, nestleder (2022-26)

«Fjordbyparken», plansmie for Filipstad

Arne Sødal

Laila og Gunnar Schelderups stipendie- og gavefond

Tore Bjørn-Hansen

Fellesrådet for historielagene i Oslo

Oslo Byes Vel har observatørstatus i fellesrådet.

TAKK FOR STØTTEN

Oslo Byes Vel mottar med ujevne mellomrom både arv og gaver som bidrag til vårt arbeid for trivsel og delaktighet i byens utvikling. Gaver kommer som regel fra medlemmer, og arv etter tidligere medlemmers ønske. Vi vil gjerne få uttrykke en varm takk for disse viktige bidragene.

Styret og sekretariatet i Oslo Byes Vel